

GERA KRAAN v.d. BURG

DE KIST OP
ZOLDER

NIJKERK
G. F. CALLENBACH

DE KIST OP ZOLDER

DOOR GERA KRAAN—VAN DEN BURG

G. F. CALLENBACH — UITGEVER — NIJKERK

MET TEEKENINGEN VAN
JEANNE FAURE

1. JELLIE IS BOOS

Het was een dag in Maart, zoo'n gure, natte dag, en er woei een scherpe wind, die de regendruppels als ijsballetjes tegen je gezicht blies. Jellie Laarveld moest er juist tegen op, toen ze om vier uur uit school kwam en ze verstopte haar gezichtje in den bontkraag van haar mantel en trok haar roode handen hoog op in de mouwen. Boos werd ze op zich zelf, omdat ze haar handschoenen niet bij zich had, maar die akelige dingen lagen altijd ook juist ergens anders dan waar zij ze zocht. Jellie was niet bij school blijven spelen met de vriendinnetjes, zooals ze deed op zonnige dagen of wanneer er sneeuw lag en ze pret maakten met elkaar over alles en niets. Nu liep Jellie hard naar huis, al was 't nog heelemaal niet laat, en haar gezichtje stond heelemaal niet vroolijk: ze kneep het samen, vol rimpeltjes . . . en dat deed ze niet tegen den regen alleen.

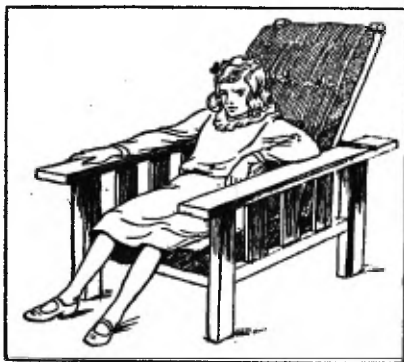
Hè, ze liep bijna haar huis voorbij; waarom leken die huizen hier ook allemaal zoo op elkaar?

Door de brievenbus hing na schooltijd altijd een touwtje; daar trok Jellie nu aan en de deur ging voor haar open. Gelukkig, dáár was ze thuis; de warmte kwam haar al tegen. Jel rolde de huiskamer binnen, gooide haar schoeltasch op den divan en viel zelf neer op een stoel. Hier was geen regen meer en geen wind, maar nog altijd was Jellie's gezicht boos en vol rimpeltjes, nèt als op straat.

„Dag Jel, gelukkig dat je d'r bent,“ groette moeder.
„k Was nog bang dat je bij school zou blijven spelen.

Hang je mantel maar over den stoel in de bijkeuken, dan kan die van nacht drogen bij den haard."

Jellie mompelde iets, dat moeder niet verstond. Eigenlijk was ze heelemaal niet van plan geweest, haar mantel netjes weg te hangen, maar nu moeder er zoo gewoon en vriendelijk over praatte, begon ze toch de knopen los te maken en deed wat moeder vroeg.

Toen ze weer terugkwam rolde ze in denzelfden stoel....

Toen ze weer terugkwam in de kamer rolde ze in denzelfden stoel, stak haar beenen lang vooruit en keek naar een plekje in de verte, waar niets te zien was. 't Werd stil in de kamer: moeder naaide, de klok tikte en Jellie zweeg.

Na een paar minuten

keek moeder eens op en zag Jellie aan.

„Akelig weer,” begon die te brommen. „M'n gezicht doet pijn van den regen. Bah, 't wordt ook nooit eens zomer en ik verlang zoo naar m'n sportkousen en jurken zonder mouwen en naar het strand!”

„Gelukkig dat je vandaag die lekkere wollen jumper nog hebt,” lachte mevrouw Laarveld en keek haar dochttertje oplettend aan. Maar dat bleef mopperig in haar stoel hangen.

„Wil je 'n kopje thee, Jel? Wat scheelt er aan? Slechte cijfers voor je repetities?” vroeg moeder en liep naar het buffet.

„Ik vind het zulk vervelend weer buiten,” zei Jellie nog eens.

„Kom,” vermaande mevrouw Laarveld, „een Hollandsch meisje is toch niet bang voor een druppeltje regen! Ik zou ook liever zonneschijn hebben, maar we mogen toch niet boos zijn om het weer. God geeft alles op z'n tijd, regen en zonneschijn, en Hij weet veel beter dan wij wat noodig is voor het land en voor de menschen.” Toen moeder zoo ernstig begon te praten, schaamde Jellie zich toch. Ze ging recht op haar stoel zitten, dronk langzaam haar thee leeg en het booze rimpeltje tusschen haar oogen trok weg.

„Het is ook niet om het weer alleen,” bekende ze met een kleur en begon te hakkelen, „maar Aukje Veenstra gaat uit logeeren — met Paschen, heelemaal naar Friesland.”

„Dat is prettig voor Aukje,” zei mevrouw Laarveld.

„Voor jou is het jammer, dat je je vriendinnetje in de vacantie missen moet, maar ze schrijft je misschien wel eens een brief en als ze terugkomt heeft ze een heele boel te vertellen.”

„Och nee,” klaagde Jellie, „dat ze weggaat kan me niet schelen, maar andere kinderen gaan altijd uit, die hebben ooms en tantes buiten de stad, maar wij hebben nooit niks.”

„Nooit niks?” herhaalde haar moeder verbaasd, „maar schat, in elke vacantie gaan we toch een paar middagen met jullie uit, en in Augustus de heele maand naar de bosschen of het strand. Ik denk juist dat er maar weinig kinderen zijn die zoo véél genieten als jullie.”

„Ja, maar bij familie is het juist zoo gezellig, dat er neefjes en nichtjes zijn waar je mee spelen en praten

kunt. Als u hoort, hoe fijn Aukje het altijd heeft! Maar onze familie woont haast allemaal hier in de stad."

Jellie's moeder begon te lachen.

„Nou, dan kun je juist altijd van die neefjes! en nichtjes genieten," zei ze.

„Hè nee, nou moet u niet lachen! Nu zijn het nèt gewone vriendinnetjes, nou is d'r niks bizonders aan."

Jellie's onderlip begon erg te trillen en telkens moest ze knippen met de oogen. Dat zag moeder wel: die pakte het koude, verdrietige gezichtje tusschen haar warme handen en zei:

„Als ik jou was, ging ik maar vlug naar boven m'n huiswerk maken. Greet is al bezig en Bep zal wel dadelijk komen. Zorg maar dat je Paaschrapport goed is en wees niet meer jaloersch op het plezier van andere kinderen, dan zal ik eens probeeren of ik niet een aardig uitgaansplannetje voor je bedenken kan."

„Wat dan?" vroeg Jellie gretig en haar gezicht klaarde heelemaal op. „Vraagt u dan of ik bij de jongens van oom Karel mag logeeren?"

„Neen, neen," weerde haar moeder af, „nu vraag je weer zoo vreeselijk veel. Groningen ligt zoo ver weg, je zou gebracht en gehaald moeten worden, en dat is te kostbaar. Zorg eerst maar voor een goed rapport, dan zorgen vader en ik voor de verrassing."

2. DE VERRASSING

In een veel prettiger stemming dan ze thuis gekomen was, ging Jellie nu naar boven en begon aan haar schoolwerk. Maar haar gedachten kon ze er vandaag

moeilijk bij houden. Telkens en telkens zag ze moeders gezicht weer, zooals die over de verrassing had gepraat en Jel kon niet laten, te gissen naar dat plan. Eerlijk gezegd, ze gaf er eigenlijk 't meest om, om naar Groningen te gaan. Daar waren jongens, en spelen met jongens was voor Jellie een ideaal. Zelf was ze de jongste van drie zusjes en ze zou zoo erg graag een kleiner broertje gehad hebben, maar dat was er niet. Ber van oom Karel was even oud als zij, maar Groningen was te duur had moeder gezegd.

Zou moeder haar naar tante Loes willen sturen? Tante was wel lief, maar 't waren er allemaal kleine kinderen, daar had je niks. Of ja, t'och wel: bij tante Loes waren zooveel boeken, stapels kinderboeken, wel een beetje ouderwets, maar toch mooi. Ze wou wel naar tante.

En dan was oma er nog, oma in Zeist. Maar bij oma en tante Rie was 't zoo stil; oma was heel oud en kon maar één kleinkind tegelijk hebben, anders werd het te druk en tante Rie had haast altijd vergadering. Trijntje hield ook niet van drukte in de keuken, die mocht je nooit helpen. Neen, bij oma wist je niet wat je doen moest. Altijd maar handwerken, en handwerken vond Jellie niet leuk.

„Als ik zoo over uitgaan zit te denken, krijg ik allemaal onvoldoendes,” dacht Jellie en ze probeerde heusch haar best te doen. Elken avond dacht ze een beetje minder aan die verrassing en toen eindelijk de rapporten werden uitgedeeld kon Jellie met het hare zonder bangheid naar huis gaan. En t'och klopte haar hart, toen vader het papiertje in z'n handen had en door z'n bril bekeek.

„Hm, in vlijt ben je vooruitgegaan, maar hoe kom je aan dat lagere cijfer voor gedrag? En je Nederlandsch kon ook beter,” zei vader en hij keek over z'n bril heen Jellie aan, maar z'n oogen zagen gelukkig niet boos. „En nu wou je natuurlijk weten, of je die ver-rassing hebt verdiend?”

Jellie knikte, maar ze durfde niets zeggen, zóó was ze in spanning.

Vader knikte met een lachje naar moeder, dat die het maar vertellen moest.

„Kijk eens,” zei mevrouw Laarveld, „ik ga morgen oma bezoeken. Dan mag jij met me mee en blijven tot het eind van de vacantie. Misschien brengt tante Rie je dan weg tot Utrecht en misschien kom ik je weer halen.” Jellie knikte blij; ze was op dit oogenblik vergeten, hoe stil het soms bij oma was en dacht alleen aan de pret van het uitgaan.

„Maar er is nog meer,” zei vader. „Ber en Nannie van oom Karel logeeren ook in Zeist.”

„Kan dat dan? Is dat niet te druk voor oma?” viel Jellie haastig in.

„Stil, laat me eerst uitpraten,” zei vader. „Ze logeeren natuurlijk niet bij oma, maar bij hun tante, een zuster van hun moeder. Je zult je heel netjes en rustig moeten gedragen, want ik denk dat Ber en Nannie wel eens bij oma zullen komen en dat jij wel eens bij die tante uitgenoodigd zult worden. Je weet het nu: geen drukte maken!”

Jellie sprong door de kamer. „Fijn,” juichte ze, „die leuke Ber en die groote Nan! Dus die tante van hen

is geen tante van mij, hè moeder? Wat moet ik daar dan tegen zeggen?"

„Misschien mag jij ook wel tante zeggen. Wij kennen haar ook nog van vroeger,” vertelde mevrouw Laarveld. „Nu moet je je handwerkje maar opzoeken en een boek, en wat je verder nog graag meenemen wilt naar Zeist.” Dat was een plezierig karweitje voor Jellie, waar ze gauw mee begon.

Toen Jellie dien avond slapen ging behoefde ze niet meer te gissen naar moeders plannetje. Ze wist het nu en ze wist ook hoe 't morgen gaan zou. Het mooie koffertje, dat van den zomer pas nieuw was geweest, stond gepakt; morgenochtend moesten alleen de kam, de tandenborstel en de nachtslofjes er nog bij ingestopt. Vroeg moesten moeder en zij ontbijten, dan met lijn 4 naar 't Maasstation, waar de trein voor Utrecht stond. Vroeg moest je er altijd wezen, anders waren de coupé's al vol. En dan die lange reis naar Utrecht! Leuk, dat ze nu meemaken zou, waarvan vader had verteld: dat de trein bij Moordrecht zoo langzaam reed. Zou 't nog gevaarlijk wezen? Zou de grond daar nòg verzakken? Griezellig was 't een beetje. En in Utrecht stond de tram klaar bij 't station. Jellie hoopte maar, dat het geen sneltram zou zijn. Wat had je d'r aan, om er zoo gauw te wezen. Hoe langer de rit duurde, hoe prettiger. „Hè, wat schokte die! O nee, ze zàt nog niet in de tram, ze lag nog in bed; morgen pas....” Haar hoofd werd zoo vreemd en haar oogen draaiden.... slapen gaan.... morgen.... fijn!

3. HET VERTREK

De zon maakte den volgenden morgen Jellie wakker. Ze schrok: Zoo'n kamer vol zon, dan zou 't al wel laat wezen. Hoorde ze niets bij moeder op de kamer? Roepen durfde ze niet en de zusjes sliepen nog. Greet had altijd haar horloge onder d'r kussen, die durfde ze niet wakker maken. Van Bep was niets te zien: die trok altijd de dekens heelemaal over d'r hoofd, omdat ze bang was voor harden wind. Flauw van Bep, verbeeld je, als 't nou nog onweer was!

„Ik zal maar vast opstaan en me wasschen en aankleeden,” dacht Jellie. „Misschien roept moeder me wat laat en 't is niks leuk om je te moeten haasten op zoo'n fijnen dag.”

Ze trok haar mooie kousen aan en Zondagsche schoenen en kleedde zich verder tot ze aan 't wasschen toe was. Door 't ruischen van den waterstraal uit de kraan werd Greet zeker een beetje wakker; ze keerde zich althans om, zoodat haar kussen verschoof en 't horloge te zien kwam. Halfzeven pas, wat vroeg nog! Om negen uur ging de trein.

Jellie begon zich langzaam te wasschen en haar tanden te poetsen; ze strikte een breed, nieuw lint in 't haar en stak dat met een speldje vast. Toen glipte ze weer naar Greet's bed en keek op 't horloge: dat was vast in de war, of 't stond stil; nu wees het pas tien over half. Jellie luisterde met haar oor aan 't horloge, maar dat tikte regelmatig en liet zich niet van de wijs brengen door een ongeduldig meisje.

O ja, de slofjes moesten nog ingepakt en de kam en de tandenborstel en de pasta konden er nu ook bij. Leuk, zelf baas te zijn over een koffertje en nog wel zoo'n mooi nieuw. Greet of Bep waren er nog nooit mee uitgeweest.

Toen Jellie heelemaal klaar was knielde ze neer bij een stoel en zei haar morgengebed. Ze dankte God er voor, dat Hij haar bewaard had in den afgelopen nacht en ze dankte ook, omdat het nu zoo'n heerlijke dag was. 'n Heeleboel kinderen gaan nooit uit logeeren, „die genieten nooit iets,” dacht ze beschaamd en 't

Jellie begon zich langzaam te wasschen. Blz. 10.

maakte haar eventjes verdrietig. Juist wou ze opstaan, toen moeder binnenkwam.

„Ben je al klaar? Wat ben je vlug van ochtend,” lachte moeder. „k Wou je juist komen roepen, maar 't is niet noodig meer. Heb je je toilet-artikelen ingepakt?”

Jellie knikte en moeders oogen wipten vlug de kamer

rond om te zien of ze heusch niets vergeten had, maar alles was in orde.

„'t Ontbijt staat klaar, kindje, begin maar vast; ik heb eerst nog van allerlei te doen,” zei moeder.

„Vervelend,” dacht Jel, „dat je zooveel beredderen moet vóór je de deur uitgaat, als je moeder bent.”

Door 't gepraat waren Greet en Bep wakker geworden en wilden ook maar opstaan. Jellie ging naar beneden om te ontbijten, mèt het koffertje.

Wat was het stil en vreemd in de huiskamer; je kon je niet voorstellen, welk uur van den dag het was. Ontbijten alleen ging gauw; Jel was in een oogenblik klaar; alles ging ook zoo vreeselijk vlug van morgen. Boven op de slaapkamer werd het rumoerig; vlugge voetstappen dreunden over den vloer en eindelijk werd er hard en driftig aan de trap geroepen:

„Jel, Jel!”

„Wat is er?” vroeg Jel, terwijl ze de gang inliep.

„Heb jij de tandpasta ook gezien?” riep Bep.

„Ja, die heb ik ingepakt, in m'n koffer,” zei Jellie met een kleur.

„Akelig kind, waarmee moeten wij dan onze tanden poetsen terwijl jij weg bent?” snibde Bep, nog boozter.

„Dan doe je 't maar met schoon water,” snauwde Jellie terug.

„Ja hè, jij alles en wij niks!” sarde Bep en wou de tandpasta komen halen.

Maar juist kwam moeder op de bovengang.

„Kunnen jullie zelfs nù geen vrede houden?” vermaande ze. „Hier is geld voor een andere tube; snoepen

zullen jullie d'r toch niet van." En tegen Jel zei ze: „Had je niet even kunnen waarschuwen, dat je de pasta inpakte? Ga vader groeten, maar vlug, we hebben onzen tijd noodig. Ik zal wel eten in den trein.”

Jellie schaamde zich; ze was den dag goed begonnen, maar o, zoo gauw was ze haar dankbaarheid weer vergeten geweest.

„Zulke groote meisjes, en toch nog kibbelen met elkaar,” hoorde ze moeder zuchten.

„En ik werk moeder tegen inplaats dat ik help,” dacht ze. Beneden in de gang was moeder bezig, haar hoed op te zetten en Jellie ging hetzelfde doen.

„Dag Greet, dag Bep,” riep ze aan de trap en haar stem klonk, alsof ze iets goed maken wou. „Ik zal jullie een ansicht sturen uit Zeist.”

Gelukkig, ze kwamen allebei voor 't raam om haar na te wuiven; nu was het eind toch weer goed.

4. OP REIS

Jellie Laarveld en haar moeder waren mooi op tijd aan het Maasstation; ze vonden een half-leege coupé waarin aan één raam nog plaatsen vrij waren. Jellie mocht uitkijken en moeder kwam naast haar zitten.

Eerst reed de trein fijn hard, zonder ergens te stoppen, maar dicht bij Gouda ging het langzamer, zóó langzaam zelfs, dat je haast vragen zou of ie nog wel reed. Jellie zag groote stoommachines staan en stapels hout, en een dikke schutting, die diep in den grond was ingegraven. O, wat langzaam ging dat; een man kon nog

veel harder loopen. Heel in de laagte, veel dieper dan de wielen van den trein, stonden mannen te graven met hun beenen in de modder. Dat leek heelemaal geen prettig werkje.

„Dat doen ze, omdat ik maar fijn naar oma kan gaan,“ dacht Jellie en ze was die mannen ineens heel dankbaar. Ze wuifde hen toe, alsof ze hen voor hun moeite bedanken wou, maar de mannen wuifden niet terug: die zagen het zeker niet.

Als Jellie zoo'n leuk klein torentje alleen bij een boerderij zag staan, wist ze dat ze dicht bij Utrecht kwam. In de verte wees moeder haar op een groot kasteel, waarvan de torentjes uitpiepten boven de boomen. Jel greep gejaagd haar mantel en hoed, maar moeder zei lachend, dat ze zóó'n haast nog niet behoefde te maken.

Dáár had je eindelijk 't Buurtstation; daar rolde de trein voorbij, maar meteen zag je de overkapping en de perrons al van het Centraal Station en Jellie sprong blij omhoog.

Hè, 't was net of haar beenen wat trilden.

Bengelend aan moeders arm liep ze het perron af en kwam door de contrôle. En dáár in de Stationsstraat stond de tram voor Zeist: drie groote gele wagens aan elkaar.

Al weer hadden ze mooie plaatsen voor 't raam. Jellie wist nog veel van den rit: eerst ging het door de straten van Utrecht; nauwe straten soms; en over bruggen: leuke grachten waren dat, grachten met verdiepingen.

Als de huizen ophielden kreeg je een smallen kronkelweg langs water en achter dat water zag je groene heuvels. Maar mevrouw Laarveld vertelde haar dochtertje dat dat geen heuvels, maar forten waren, met diepe fortgrachten er omheen.

„'t Is maar te hopen dat ze nooit nodig zijn, kind,” voegde ze er bij.

Vorbij de forten maakte de weg nog één bocht en dan werd ie recht: dan zag je de eerste villa's van De Bilt al. In het dorp stopte de tram altijd vast een paar keer en dat was erg leuk: die groote, lange tram in zoo'n kleine straat met lage huizen.

Nu nog een paar oude buitenplaatsen en dan heette 't al Zeist, maar dáár woonde oma nog niet. Die woonde nog verder dan het eindpunt. O, Jellie vond het heerlijk, dien rit in de tram en toch zou 't leuk zijn als ze er wàs. Ziezoo.... de Dorpsstraat, het Rond, de Slotlaan.... eindelijk: Station.

Alle menschen stapten uit en de conducteur gooide den beugel om.

Jellie, nog altijd aan moeders arm, ging mee het villa-park in. Nog een minuut of vijf loopen, dan wàren ze er.

„Avondlicht”, heette grootmoeders huis.

Jellie liep er over te denken, dat het toch eigenlijk een vreemde naam was. Zonnehoek, zooals daar aan den overkant, was veel mooier. Of zou oma haar huis zoo genoemd hebben, omdat de straatlantaarn 's avonds zoo gezellig naar binnen scheen?

„Ik zie het huis al,” zei moeder, „jij ook?”

Jellie had over dien naam loopen denken en vergeten, uit te kijken, maar nu zag ze in den voortuin van grootmoeders huis een jongen staan.

„Ber staat ons op te wachten, moeder,” riep ze blij, „en Nan is er ook! O, wat leuk.”

Achter een raam zag Jellie grootmoeder verschijnen.

En ze holde vooruit, terwijl moeder met haar koffertje achteraan kwam. In de voordeur stond tante Rie en achter een raam zag Jellie grootmoeder verschijnen. Oma in een zwarte japon en een klein kanten mutsje bovenop haar grijze haar. Als Jellie „oma” zei moest ze altijd het eerst aan dat

mutsje denken, want ze kende in Rotterdam niemand, die er zoo een droeg. En toch stond het fijn en deftig, vond Jellie.

Intusschen was mevrouw Laarveld ook binnen 't hekje gekomen en in de gang groetten allen elkaar. Moeder was 't eerst in de kamer, om maar gauw bij oma te wezen. Leuk was dat, als je moeder tegen iemand

anders óók weer „moeder” hoorde zeggen. Nèt of moeder dan ineens jonger werd.

Een klein poosje mocht Jellie nog met Ber en Nan buiten spelen.

„Nu gaan jullie zeker weer naar je tante Stien,” zei tante Rie toen en Nan en Ber begrepen haar wenk.

„Van middag komt Jellie wel eens kijken, waar jullie gelogeerd zijn; dan breng ik haar wel even,” zei tante Rie, toen de twee andere kinderen vertrokken.

5. IN ZEIST

Jellie had heerlijke dagen in Zeist. Met Paschen was het zulk prachtig weer, dat ze telkens lange wandelingen maakten. Nannie had een fiets; die was wel een beetje groot voor Jel, maar 't ging toch en heusch leerde ze al een beetje fietsen. Jellie kon zich niet begrijpen, dat ze nog zoo kort geleden geprutteld had over den regen en de kou. Als 't mooi weer bleef.... dan kon ze fietsen als ze naar huis terugging.

Maar och.... 's Woensdags sloeg het weêr om. Dat was jammer, want nu bleef er niets over dan spelletjes in huis, die ze heel den winter al hadden gedaan. Bij tante Stien van Ber en Nan mocht je sjoelbakken, maar dat was voor oma te veel lawaai.

Donderdag na Paschen was de laatste dag dat de kinderen samen in Zeist zouden zijn.

„Den laatsten dag dat je hier bent moet je maar niet veel weggaan, Jellie,” had tante Rie gezegd. „Dat is niet aardig voor oma. Ga tante Stien van ochtend maar

goeiendag zeggen, en vraag of Ber en Nannie van middag 'n poosje hier komen, dan maken we samen een wandeling als het droog blijft."

Om halftwaalf, vóór de koffietafel, ging Jellie haar afscheidsvisite brengen bij tante Stien.

„Tante Stien," het klonk zoo bekend; Jellie kon zich niet meer voorstellen, dat ze heelemaal geen familie was; 't leek nèt alsof ze haar al jaren had gekend. Onderweg begon het weer zachtjes te druppelen en toen ze bij 't huis van de nieuwe tante kwam, lag de tuin ongezellig en verlaten in den regen. De schommel, met opgetrokken, ingekrompen touwen, stond leeg en de ribes had haar bloempjes verstopt. Hu, 't leek wel alsof Maart teruggekomen was, en in eens vond Jellie 't niet meer zoo erg, naar Rotterdam terug te moeten gaan, morgen: nu was het in de winkelstraten weer gezelliger dan hier.

Ber speelde in de serre met de kinderen van tante Stien. Nan lag op den divan met een boek en ieder zei, dat het toch jammer was dat het weer begon te regenen op den laatsten dag.

Jellie bracht de boodschap van tante Rie over en vroeg of Ber en Nan 's middags kwamen. Ze hadden er niet veel zin in.

„Bij oma is zoo weinig om mee te spelen," zei Ber.

„Ik wou dit boek graag uitlezen," zei Nan.

„Hè, komen jullie maar, misschien wordt het nog wel droog en anders ben ik zoo alleen," bedelde Jellie.

„Tante Rie zal wel iets leuks bedenken."

Tante Stien hielp Jellie om haar wensch te krijgen

en Ber en Nannie beloofden, dat ze zouden komen. „Zoo kindje, ben je daar? En heb je Ber en Nan uitgenoodigd voor van middag?” vroeg tante Rie, toen Jellie thuis kwam.

„Ja tante, ze komen,” vertelde Jellie blij.

Maar tante keek niet vroolijk.

„Zóó, dat is eigenlijk jammer,” zei ze langzaam.

„Ik moet van middag onverwachts een paar uren weg, naar een vergadering in Utrecht, en nu ben ik bang dat jullie het te druk maken voor grootmoeder. Vind je 't erg jammer, wanneer ik ze laat afzeggen?”

Tante hoefde geen antwoord af te wachten. Ze zag Jellie's gezichtje betrekken en dat zei genoeg.

„Nu, als jullie me dan maar beloven, héél, héél stil te zijn. Komen ze vroeg?”

„Dat weet ik niet, tante!”

„Hè, heb je geen uur afgesproken? Nu, ze zullen wel niet zoo vroeg komen, denk ik. Als het droog is, ga je maar spelen in den achtertuin en in de schuur en als 't regent, op zolder. Dan hoort oma niets van jullie en Trijntje begint Maandag toch aan de schoonmaak.”

„Op zolder, fijn! Daar ben ik haast nog nooit geweest!” riep Jellie.

„Maar je weet het, oma rust tot vier uur; als jij je nu heel netjes gedraagt, mag je haar tegen dien tijd gaan roepen,” zei tante.

Jellie zat met grootmoeder alleen aan tafel, want tante Rie had al vooruit koffie gedronken en was vertrokken met de tram.

„Wat een schat is die oma toch,” dacht Jellie. Wat een

mooi wit gezicht en dunne handen. Alleen die blauwe aderen vond ze een beetje griezelig. Ze zou heel rustig zijn, gaan lezen in de serre, en als de anderen kwamen en oma nog sliep, zouden ze muisstil de trappen opsluipen om haar niet te storen. Stel je voor, die goeie oma hinderen!

Toen oma naar het kleine zijkamertje vertrokken was, waar ze altijd haar middagslaapje deed, ging Jellie naar de keuken om Trijntje te helpen afdrogen. Ze mocht wel lang niet zoo veel doen als bij moeder, maar toch wat; Trijntje was erg bang, dat ze iets breken zou.

Door 't keukenraam zag Jellie den regen weer vallen; een heele poos was het droog geweest en de lucht was opgeklaard, maar nu druppelde het weer, zachtjes maar gestaâg.

De kopjes en bordjes waren nog maar nèt weggeborgen en Jellie had nauwelijks haar boek gepakt, of daar kwamen Nannie en Ber aanstappen.

„Ben jullie d'r nou al? Da's ook een bof,” bromde Trijntje, maar Jellie kwam vlug aanloopen uit de serre en riep:

„St! We mogen op zolder spelen van tante Rie. D'r moet Maandag tòch schoongemaakt.”

„Ja, de heele boel staat overhoop,” zei Trijn onvriendelijk. „Je tante is aan 't rommelen geweest in de kisten. Als jullie je maar knap gedraagt.”

Nieuwsgierig, wat daar op dien onbekenden zolder te beleven zou zijn, stapten ze alle drie de trap op, Jellie vooraan. Boven vonden ze alles, zooals Trijntje had gezegd. De kisten en koffers, die anders netjes regel-

matig stonden, waren nu naar voren geschoven en in een hoek lag een stapel oude kleeven, die zeker opgeruimd moesten worden. Onder het hooge raam stonden twee kisten op elkaar. Daar klauterden ze met z'n drieën op en keken een poos uit het venster; stil, omdat buiten alles ook zoo wijd en zoo stil was: de bosschen dichtbij en de Pyramide en de Dom. Mooi was het.

6. EEN VREEMD GEVAL

„Wat zullen we nu eens doen?” vroeg Nan, die „W” dat stille kijken het eerst begon te vervelen, terwijl ze naar beneden sprong.

Ber en Jellie volgden.

„Laten we samen wat zingen,” stelde Jellie voor, die veel van muziek hield.

„Bah, net kleine kinderen die schooltje spelen,” spotte Nan.

Maar Ber wou wel. „Een versje over logeeren of over regen,” lachte hij.

„Kennen jullie 't regenliedje? Dat past hier mooi bij,” gaf Nannie zich gewonnen en met z'n drieën zongen ze een aardig versje van klein Roeltje, die z'n jasje niet aan wou trekken toen hij door den regen naar z'n vriendje moest gaan en druijpnat aankwam, zoodat hij door de moeder van het vriendje gauw teruggestuurd werd naar z'n huis.

Maar terwijl Ber en Jellie nog aan 't zingen waren, verveelde Nan zich al weer en bedacht wat anders.

Vóór 't liedje uit was, stond ze al bij den stapel oude kleeren.

„Kijk es, een oude kiep van tante Rie,” spotte ze en trok een hoed, die veel op een vijgenmand leek, over haar ooren.

„En hier is een rok van oma, een rok met een sleep,” riep Jellie en probeerde eens, hoe ver die wel achter haar aan kwam.

„Ik weet wat; een leuk spel,” juichte Nan. „Verkleeden!” „Hè ja, verkleeden!” stemden de twee anderen mee in. „Maar d'r is geen jongensgoed bij, 't is allemaal van grootmoeder en tante,” zei Ber.

„Nou, dat hindert toch niet,” troostte Jellie. „Da's juist leuk, dat je d'r nou eens als een meisje uitziet.”

Ber liet zich ompraten en trok een kort manteltje aan van rose zijden tricot, maar hij had toch niet zooveel plezier in het spel als de meisjes. Terwijl die nog voortdurend mevrouwetje speelden, liep hij al ongedurig heen en weer en snuffelde in de kisten en koffers.

Nu zat hij gehurkt bij een blauw geverfd houten kistje, waarop een losse deksel lag.

„Iets, waar heelemaal geen slot op zit, daar mag je toch wel in kijken,” dacht Ber en begon een onderzoek in te stellen.

„Ook al weer kleeren,” dacht hij. Maar neen, op den bodem zag hij nog iets anders.

„Zeg, doen jullie mee? Kijk eens, wat ik gevonden heb,” riep hij blij en hield een zak met knikkers in de hoogte.

„Knikkers? Hoe komt oma nou aan knikkers? Waar haal je die vandaan?” vroegen de meisjes verbaasd.

Nu zat hij gehurkt bij een blauw geverfd houten kistje. 22.

„Hier, uit de kist.”

Nan en Jellie kwamen naar hem toe, om ook eens te zien en Nan keek of er misschien nog meer speelgoed was.

„Ook alweer kleeren,” mompelde ze, „’t lijkt hier wel een uitdragerij.”

„Een hoedje, een zwart ouwe-meneeren-hoedje,” lachte Jellie, „van wie zou dat wezen? O, ’t is allemaal jongensgoed. Nou, Ber, nu kom jij aan de beurt!” En in een dolle bui zette ze Ber het hoedje op z’n hoofd.

„Het past je precies! O Ber, je bent net een jongen van een ouderwetsch portretje,” ging ze verder.

„En kijk hier eens,” fluisterde Nan, „een boordje en een dasje! Verbeeld je, Jel, een jongen met zülke kleeren aan!”

Ze proestten het allebei uit.

Ber liet zich door de meisjes gewillig toetakelen en verkleeden in het ouderwetsche jongenspak. Toen ze allebei zoo’n pret hadden, wou hij zelf ook weten, hoe hij er uitzag.

„Op Trijntje d’r kamertje is een spiegel,” vertelde Jellie, en daarheen gingen ze alle drie en hadden hoe langer hoe meer schik. Die kleeren pasten Ber ook zoo precies.

„O, Ber, wat jammer dat je zóó niet gekiekt kunt worden. Dat moet grootmoeder zien, en Trijn ook.”

De wekker tikte in het kamertje.

„Kwart voor vieren,” zei Jellie, „en om vier uur mag ik oma roepen.”

„Ik weet wat,” stelde ze voor. „Om vier uur klopt Ber

zachtjes bij oma aan de deur en stapt naar binnen en wij blijven staan om te zien wat er gebeurt."

„Ja, ja, leuk! Jij weet altijd wat te verzinnen,” prees Nan. Jellie was er trotsch op, dat die groote Nan haar plan goedkeurde. Wat zou grootmoeder lachen! En dan naar Trijntje!

De wijzers op den wekker kropen heel langzaam vooruit; de drie konden haast niet wachten tot het tijd was.

„Nu is 't vijf minuten voor vieren, nu mag het wel,” besliste Jellie en gichelend liepen ze naar beneden.

Bij de deur van het zijkamertje botsten ze tegen elkaar.

„Grootmoeder slaapt nog, ze snorkt,” zei Jellie.

„Tik, tik, tik,” klopte Nan en deed meteen flink de deur open om Ber binnen te laten.

Daar stapte hij heen met z'n bolle hoedje, z'n jas met vest en boordje en een driekwart lange broek aan, en twee gütige meisjeskopjes gluurden hem na.

Oma werd langzaam wakker door 't gedruisch. Ze knipte met de oogen, gaapte, en kwam wat overeind. Toen zag ze Ber staan en ineens veranderde haar gezicht; het werd zoo blij, zoo blij!

„Hein, lieve . . .” riep ze en stak haar armen uit, maar dadelijk daarop schreeuwde ze angstig.

„Waar ben ik? Rie, Rie, help!”

Nan en Jellie schrokken vreeselijk; ze durfden zich haast niet te verroeren.

„Ik ben het, oma; Ber, uw kleinzoontje,” zei Ber verlegen.

„Och kind,” zuchtte grootmoeder en viel terug in de kussens, „waarom heb je dat gedaan?” En ze begon te huilen, zóó erg te huilen, dat Nannie en Jel geen

„Hein, lieve....” riep ze en stak haar armen uit, Blz. 25.

raad wisten en wel naar haar toe moesten gaan. „Wilt u eens ruiken?” vroeg Nan, die voelde dat *zij* iets doen moest, omdat ze de oudste was. „Zal ik Trijntje roepen?”

Nan deed maar vast wat eau-de-cologne op den zakdoek; grootmoeder pakte dien en rook, maar ze bleef schreien en schudde telkens het hoofd en vroeg: „Waarom hebben jullie dat gedaan? kinderen, kinderen, hoe konden jullie ?”

En strenger bestrafte ze:

Gauw, wèg; wèg dat goed; brengen waar je 't gehaald hebt.”

Verdrietig sloop het drietal stil de kamer uit. De vertooning was zoo leuk begonnen en eindigde zoo akelig. Wat zou er toch zijn? Geen van drieën die het begreep. In de gang kwamen ze Trijntje tegen; die sloeg verschrikt de handen in elkaar toen ze Ber zag en riep: „Ondeugende kinderen, wat hebben jullie gedaan?”

„Maar wat is er dan toch met die kleeren?” vroeg Jel en begon zelf ook te huilen van de vreemdigheid.

„Ja, dat weet ik ook niet,” zei Trijn, „maar je begrijpt toch wel dat je grootmoeder al dat ouwe goed niet voor niks zoo lang bewaard heeft! Daar zit wat achter. En dat jullie daar dan maar aan komen en mee gaan spelen — 't is schande. En wie is er nou bij de ouwe mevrouw?”

Trijntje kreeg geen antwoord, en toen begreep ze 't wel. Zelf ging ze naar oma's kamerdeur en klopte aan en Nan en Ber en Jellie voelden zich elk een heeleboel opgelucht, toen ze Trijntje hadden zien binnen gaan.

Een half uurtje later lag het ouderwetsche jongenspakje weer op zolder in de blauw geverfde houten kist met het losse deksel, naast den knikkerzak, die geen dienst had gedaan.

7. SPIJT

Buiten was het droog geworden, maar de drie wisten niet, wat ze in den tuin zouden beginnen. Al gauw trokken Nannie en Ber af naar hun tante Stien en Jeltje bleef alleen over. Langzaam liep ze langs de mooie paden, die nooit door wilde kinderen werden vernield. Ze zag tante Rie thuis komen, maar hield zich voor haar schuil. Hoe laat zou 't zijn? Ze wist van geen tijd en toch.... als het zes uur was zou Trijntje haar wel roepen om te eten. Hoefde ze dan maar niet naar binnen! Hoefde ze maar nóóit meer in huis; kon ze maar dadelijk, van avond nog, terug naar Rotterdam! Of nee, toch niet! Jeltje wou zoo graag weten, hoe het met grootmoeder ging. Weg, zonder grootmoeder weer-gezien te hebben? De tranen kwamen in haar oogen; ze probeerde aan prettige dingen te denken, maar dat hielp ook al niet.

„Ik moet oma toch vertellen hoe alles gegaan is,” dacht ze, en begon toen een beetje te verlangen naar het oogenblik waarop ze dat kon doen.

Aan tafel zat grootmoeder op haar gewone plaats en keek even vriendelijk als altijd. Tante Rie was ook niet boos, al stond haar gezicht ernstig.

„We zullen vlug eten, kind,” zei ze tegen Jeltje, „dan

gaan we straks Ber en Nannie nog een poosje halen, omdat het de laatste avond is."

Eerst vond Jellie dat eigenlijk niet prettig. Ze voelde zich schuldig; ze wist dat er iets ergs was gebeurd en ze begreep toch niet wat het kon zijn. Ze wou 't zoo graag in orde maken met grootmoeder: eer die alles wist kon ze tòch geen plezier hebben met Nan en Ber.

Het eten smaakte haar niet en haar gedachten gingen telkens terug naar den middag. Wat wàs er toch geweest? Waarom was grootmoeder zoo geschrokken? Ze had iets geroepen . . . zeker had ze Ber niet herkend, omdat ze pas wakker was uit haar slaapje. Jeltje had vast gedacht, dat oma lachen zou als ze Ber zag: oma kòn soms zoo gezellig met je mee lachen.

„Houd je niet van bloemkool, kind?" hoorde ze grootmoeders vriendelijke stem zeggen.

„Jawel, oma," zei ze, met een kleur.

En tante Rie hield haar servet over Jeltje's bord en zei: „Je weet niet eens wat we eten, geloof ik."

Neen, als oma zoo juist het woord bloemkool niet had genoemd, zóu Jellie 't ook niet geweten hebben.

Terwijl grootmoeder haar slaapje deed na het eten, mocht Jellie met tante Rie even naar tante Stien. Daar was de tafel ook juist afgeruimd en Ber en Nan zaten elk stil te lezen. Tante Rie ging eerst met tante Stien in een andere kamer en Jellie keek naar Nan en Nan naar haar en naar Ber en ze wisten van elkaar, waar ze nu aan dachten.

„Ze hebben 't over ons," zei Nan. „Is tante boos?"

Jel schudde neen, maar zeggen kon ze niets, omdat de tantes al weer binnenkwamen.

„Je grootmoeder vraagt, of jullie van avond nog een uurtje bij haar komen,” zei tante Stien tegen Nan en Ber. Die keken elkaar aan en hadden er heelemaal geen zin in, maar dat durfden ze niet te zeggen. Maar al zeiden ze het niet, tante Rie kon het toch wel op hun gezichten lezen.

„Oma wil jullie een verhaal vertellen; ga maar vlug mee,” drong ze vriendelijk aan en verdween weldra met haar twee nichtjes en neefje.

Toen ze bij „Avondlicht” kwamen zat oma op haar stoel in den erker en keek al naar hen uit. In de kamer schikte tante Rie een paar lage stoeltjes en een bankje rondom haar; drie mooie plaatsen voor de kleinkinderen. Zelf ging ze bij de theetafel zitten en toen begon grootmoeder haar verhaal.

8. GROOTMOEDERS VERHAAL

An de Lek ligt een plaatsje, dat ik nu maar Lekhuizen noemen zal: daar woonde veertig jaar geleden dominee Van Dorp met z'n vrouw en vier kinderen. Drie meisjes waren het, maar op één na de oudste was een jongen, Hendrik; Hein werd hij meestal genoemd. Nu is er dicht bij Lekhuizen een spoortrein, maar die was er toen nog niet; en van een autobus had toen nog niemand gehoord.

Lekhuizen lag afgelegen; tweemaal daags kwam de boot voorbij en dat was een gebeurtenis in het dorp. De kinderen waren dan graag aan het Hoofd — zoo

heette de aanleg-
plaats — want
daar was dan altijd
wat te zien. En
soms lagen er ook
schepen aan den
oever, vracht-
schepen die stee-
nen vervoerden
uit de steenbakke-
rijen langs der rivier
en brachten naar
de stad.

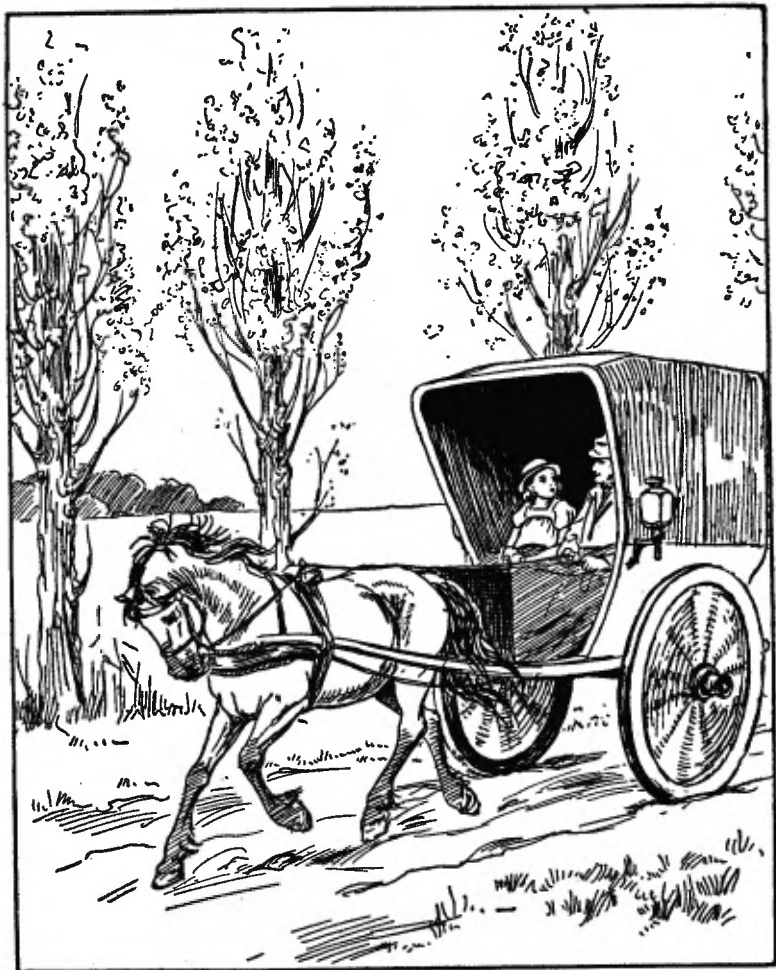
Het dienstmeisje
van dominee Van
Dorp moest ook
elken dag naar
de rivier, om em-
mers water te
halen, want water-

Het dienstmeisje van dominee Van Dorp moest
ook elken dag naar de rivier,....

leiding was er niet in het dorp en het pompwater kon
door de menschen niet gedronken worden. Bah, zul
je zeggen, dronken ze dan zóó maar dat vieze water
uit de rivier, waar de koeien met hun pooten in
liepen en de schippers hun kleeren in waschten? Nu,
heel veel menschen deden dat wel, maar bij den dominee
werd het drinkwater eerst in een grooten steenen filter
gezuiverd, eer de kinderen het mochten drinken.

De Van Dorpjes hadden in Lekhuizen een heerlijke
jeugd. Iedereen kende hen en ieder was aardig en

..... en dat was eerst al een verschrikkelijk groot feest,.... Blz. 33.

vriendelijk voor ze. Bij de pastorie was een groote tuin vol vruchtboomen en op straat was het zoo rustig en veilig, als jullie, grootestadskinderen, je niet voorstellen kunt. 's Zomers, in de vacantie, waren ze haast nooit thuis, omdat ze telkens te gast gevraagd werden op een boerderij en mee mochten om te hooien of het koren binnen te halen. En als de kinderen nieuwe kleeren noodig hadden, vroeg hun moeder aan een van de boeren of hij hen als 't u bieft in zijn rijtuig naar het station wou rijden.... en dat was eerst al een verschrikkelijk groot feest, maar de spoorreis daarna vonden ze nog het mooist van alles. En toch.... altijd in de stad wonen, dat wilden ze geen van allen.

Eens op een zomer ging er een angstig gerucht door het dorp. In het stadje Wioldijk, dat een paar uur verder aan de rivier lag, waren enkele menschen plotseling ziek geworden en gestorven. En andere menschen, die met hen in aanraking waren geweest, waren óók ziek geworden. Niemand wist nog met zekerheid hoe die gevaarlijke ziekte heette, maar dat ze besmettelijk was, stond wel vast.

In Lekhuizen werden vele menschen vreeselijk bang. Die wilden den slager, die in Wioldijk woonde, niet meer aan de deur hebben en hielden hun zakdoek voor den mond wanneer ze de krant aanpakten van den brievenbesteller die ook uit Wioldijk kwam.

Hoe de ziekte in Wioldijk gekomen was, wist men niet. Sommigen praatten van een schip, dat eerst bij Wioldijk en later bij Lekhuizen gelegen had; anderen zeiden, dat door een fabriek aan den overkant het water zóó

bedorven werd, dat het de menschen ziek maakte, maar niemand wist het rechte.

Ook in de pastorie van Lekhuizen drongen die booze geruchten door; in de krant stonden bizonderheden meegedeeld en werd gewaarschuwd tegen het drinken van ongekookt sloot- of rivierwater, daar dit misschien besmet was.

„Ons leven is in Gods hand,” zei dominee Van Dorp toen hij die slechte berichten las. „De Heere alleen kan ons beschermen, maar wij moeten voorzichtig zijn en voorzorgsmaatregelen nemen.

Gaan jullie vaak naar het Hoofd?”

„Ik niet,” zei het oudste meisje, „ik vind er niks aan.”

„Hendrik en ik hebben gespeeld met schipperskinderen; die hadden zooveel bessen en toen hebben wij er ook van ze gekregen,” zei het middelste meisje.

De dominee en z'n vrouw schrokken. Er werd juist zoo gewaarschuwd tegen het gebruik van fruit.

„Kinderen,” begon de dominee ernstig te praten, „ik verbied jullie ten strengste, iets aan te nemen van iemand, vóór je vader of moeder om toestemming hebt gevraagd. En bij niemand en nergens mag je water drinken. Moeder heeft hier altijd zuiver gekookt water in voorraad.”

Bij den dokter haalde de dominee een drankje, waarvan elk kind en ook de groote menschen, dagelijks moesten innemen.

Maar al was men bang voor de ziekte en al zorgde men goed voor zichzelf, op een afstand bleef ze niet lang. Al gauw werd in Lekhuizen de schoenmaker ziek;

hij werd eindelijk weer beter, maar zijn zoon stierf. Op den avond toen dat sterfgeval bekend werd, hoorde mevrouw Van Dorp haar jongste dochtertje in bed angstig huilen.

„O moeder,” snikte ze, „ik ben zoo bang dat ik óók de ziekte krijg, want juist toen vader het 's middags verbood, had ik 's morgens bij Leuntje gedronken uit den regenbak en ik heb er niets van verteld.”

Mevrouw Van Dorp troostte haar en praatte met haar over God, die voor ons leven zorgt en zonder Wiens wil niets ons schade kan doen.

Enkele dagen, een week verliep, maar geen nieuw ziektegeval kwam er voor in Lekhuizen en ook in Wieldijk werd de toestand gunstiger. Daar waren in 't geheel zeven menschen gestorven en vier lager er nog ziek, maar die werden beter.

Elken avond dankte dominee Van Dorp den Heere God, omdat Hij hen allen nog had gespaard en gezond gelaten en elken ochtend opnieuw bad hij, of de Heere hen allen ook dien dag weer bewaren wou voor het onbekende gevaar. Maar met iederen nieuwen dag groeide de hoop, dat de vreemde ziekte verdwenen zou zijn.

„Ik heb zoo'n hoofdpijn,” zei Hein van Dorp op een ochtend, „mag ik thuis blijven uit school?”

Zijn vader en moeder keken elkander aan en hun gezichten stonden in eens heel ernstig; veel ongeruster dan wanneer anders een van de kinderen over iets klaagde.

„Thuis blijven?” herhaalde mevrouw Van Dorp. „Ja, maar dan moet je óók in bed blijven.”

Dat wou Hendrik wel.

„Hein klaagt wel eens meer over hoofdpijn, is het niet?” vroeg de dominee aan zijn vrouw.

„O jawel,” stelde zij hem gerust, maar allebei waren ze angstig en konden alleen maar aan hun jongen denken. Of neen, ik vertel het niet goed: hun gedachten gingen het eerst omhoog, naar God, en aan Hem vertelden ze alles, ook hun zorg over hun lieven jongen.

Toen de zusjes om twaalf uur uit school kwamen mochten ze niet in huis.

„Jullie moogt bij den notaris gaan logeeren,” riep hun moeder tegen hen door het raam.

Bij den notaris, daar waren geen kinderen en toch kwamen de Van Dorpjes er graag. Maar dezen keer was het een droevige logeerpartij, want ze begrepen best, dat zij het huis uit moesten omdat hun broertje zoo ziek was.

„Oma's stem gaat beven,” dacht Jellie.

„Wordt u niet te vermoeid, moeder?” vroeg tante Rie.

„Zal ik eerst thee schenken?”

„Ja, dat is goed,” zei grootmoeder.

„Gelukkig,” dacht Jeltje, „daar zal oma van opknappen.”

Jellie vond, dat tante Rie nèt keek alsof ze zeggen wou: „waarom vertelt u zoo'n lang verhaal aan die kinderen.” O, als oma zich er maar niet aan stoorde, 't was alles zoo heerlijk, zoo dubbel prettig na dien akeligen middag. Uren lang wou ze wel zoo blijven luisteren naar die schattebout. En je kon merken dat Nan en Ber 't ook mooi vonden.

9. HET VERVOLG

„Nu,” ging oma verder, toen het kopje leeg was en tante Rie het had weggezet, „ik zal jullie het verloop van Hendrik's ziekte maar niet in alle bijzonderheden vertellen. Soms dachten zijn ouders, dat hij wat beter werd en dan hadden ze graag hun blijdschap aan iemand willen vertellen. Maar dat konden ze niet, want het huis waar vroeger zooveel bezoek kwam, bleef nu verlaten en werd ontweken. Als er trouwe vrienden aanbelden om te vragen hoe 't met Hendrik ging, wou de dominee zelf hen niet binnen laten om ze niet in gevaar te brengen. Voor hen plakte hij een briefje tegen het raam, waarop ze lezen konden, hoe 't ging met Hein. Telkens en telkens weer, vroegen de dominee en zijn vrouw, of de Heere hun jongen beter wou maken, maar God nam hem bij zich in den hemel. Na een week stierf Hein van Dorp. Och, wat waren zijn ouders bedroefd, nu ze hun eenigen jongen moesten missen. En toch, toch waren ze niet wanhopig, zooals sommige menschen in het dorp, die zoo'n vreeselijken angst hadden voor de ziekte. Want de dominee en zijn vrouw wisten, dat hun Hendrik nu veel gelukkiger was, dan zij hem ooit konden maken. En ze wisten ook, dat ze hem niet voor altijd behoeften te verliezen. De dominee en zijn vrouw hadden nu al wel met hun jongen mee willen gaan naar den hemel, maar als ze aan hun meisjes dachten, wisten ze, dat ze nog op de aarde moesten blijven.

De meisjes mochten nog niet dadelijk thuis komen.

Daags na de begrafenis was er een bode van 't gemeentehuis gekomen om te zeggen dat alles wat van Hendrik geweest was, weggehaald zou worden om verbrand te worden.

Dàt vond mevrouw Van Dorp heel erg. Nu haar jongen weg was, wou ze zoo graag alle herinneringen aan hem bewaren; alles wat hij gezegd had en gedaan, maar ook z'n schoolboeken en z'n platen, z'n speelgoed en z'n postzegelverzameling; al de dingen waar hij van gehouden had. En dat moest nu allemaal verbrand.

„We moeten ons onderwerpen aan het gezag,” zei de dominee. „Al missen we dan veel, we houden nog veel meer over, wat niemand ons afnemen kan. Denk eens aan alles wat hij in zijn ziekte tegen ons gezegd heeft . . . dat hij niet bang was om weg te gaan . . . dat de Heere Jezus met hem mee ging, als het donker was . . . van dat alles vergeten we immers geen enkel woord!” Zóó troostte dominee Van Dorp zijn vrouw, maar het blééf moeilijk, alles af te geven. Zijn portretten in het album, die mochten ze natuurlijk houden, maar z'n teekendoos met den doezelaar en z'n kleurboek . . . dat moest verbrand.

Alleen, boven bij het wintergoed, daar hing z'n donkere Zondagsche pakje, dat hij in de warme maanden heelemaal niet gedragen had. En bovendien: Hein had een hekel aan die kleeren gehad, omdat de jongens op het dorp hem er om uitlachten. Zoo'n mooien hoed droegen de jongens alleen in de stad en zoo'n model van jas had ook niemand anders. Maar z'n moeder zei, dat dat pakje hem bijzonder keurig stond, en als Hein pruttelde

over dien hoed en mopperde als het Zondag was, had zij gezegd:

„Van den winter, dan zul je hem dragen, zoo'n fijnen duren hoed.” Maar toen het weer winter werd, was Hein er niet meer, en omdat hij die kleeren in zoo'n langen tijd niet gedragen had, durfde mevrouw Van Dorp ze achterhouden en blijven bewaren.

„Zou je die kleeren maar niet eens weggeven aan een behoeftig kind?” stelde de dominee eens voor aan z'n vrouw. „Het pakje wordt ouderwetsch.” Maar daarvan wou mevrouw Van Dorp niet hooren.

Dominee Van Dorp heeft zijn jongen al lang teruggezien, want hij is ook al jaren bij God in den heerlijken hemel. Maar van Hendrik's moeder wil ik je nog iets vertellen. Zij leeft nog en verlangt soms erg om ook naar den Heiland te gaan en haar man en jongen weer te zien. En toen ze heel oud geworden was kwam eens op een middag een jongen haar kamer binnestappen, precies zoo'n jongen als haar Hein was toen hij stierf en met precies zoo'n Zondagsch pakje aan als die had. Kun je begrijpen, dat die oude moeder een oogenblik meende, in den hemel te zijn? En dat ze heel verdrietig en teleurgesteld werd, toen ze merkte wat er gebeurd was?” Oma zweeg. De kinderen durfden zich niet bewegen. Tik-tik; tik-tik; wat hard tikte die klok en anders hoorde je 'm nooit, dacht Jellie. En haast zoo duidelijk te hooren als het tikken van die klok was het bonzen van haar hart. Ze moest ook eigenlijk haar neus snuiten, maar durfde het niet; gelukkig dat in het donker niemand haar tranen zag.

Tante Rie begon te praten. Waarom deed ze dat nu? Maar ja, zóó kon je ook niet bij elkaar blijven zitten. „Nannie en Ber, zeggen jullie nu grootmoeder goeiendag, dan zal ik jullie even thuis brengen,” begon tante Rie vriendelijk te zeggen en die twee gehoorzaamden dadelijk.

„Blijf jij oma gezelschap houden, tot ik terug ben, Jel?” vroeg tante verder; Jellie wou dat graag en niet alleen omdat ze nu zoo laat mocht opblijven.

Alleen met oma . . . dat was heerlijk maar ook moeilijk. Ze moest toch iets zèggen; zeggen dat ze d'r spijt van had of zoo iets, en ze wist niets te bedenken.

Toen tante met Nan en Ber vertrokken was, kroop Jellie dicht tegen oma aan, pakte haar hand en streelde die. Mager was die hand en bruinig van vel en er liepen twee donkere aderen over heen.

„We wisten het niet, oma,” fluisterde ze eindelijk. „Als we het geweten hadden, zouden we het nooit gedaan hebben.”

„Dat begrijp ik wel, lieveling, maar oma wou jullie dit alles nog eens vertellen. Ik ben al zoo oud, misschien heb ik er later geen gelegenheid meer voor.”

Jellie werd nog veel meer verlegen, nu ze begreep, waar grootmoeder op doelde, maar zeggen kon ze niets. In haar gedachten praatte ze veel en druk:

„U moet nog lang bij ons blijven, grootmoeder; we houden allemaal zoo veel van u en het is zoo heerlijk, als u zoo vertelt,” maar haar mond zei niets en Jellie voelde dat ze dadelijk zou beginnen te huilen als ze probeerde te praten.

„Weet je wel, waar het portret van oom Hein hangt?” vroeg grootmoeder.

Jellie schudde neen. „Is het soms die jongen op de logeerkamer?” vroeg ze.

„Neen, dat is een broertje van mij; oom Hendrik hangt naast grootvaders portret op mijn slaapkamer. Morgenochtend moet je er maar eens goed naar kijken, dan zie je dat Ber er sprekend op lijkt. Dat wist ik wel, maar zoo als van middag . . . in diezelfde kleeren . . .” Oma scheen te vergeten, dat Jellie in de kamer was; soms lachte ze een beetje en praatte binnensmonds, maar Jellie was blij toen tante Rie thuis kwam.

„Ziezoo, die zijn afgeleverd, nou jij naar bed, alikruik, anders slaap je morgen nog als je moeder komt.”

Grootmoeder was met een snorkje wakker geworden, toen tante licht maakte, en de oudste en de jongste van de drie verdwenen naar bed.

10. WAT MOEDER VERTELDE

„M'n moeder komt,” dacht Jellie onder het uitkleeden, „dat is toch ook weer heerlijk en dan kan ik morgenavond alles vertellen aan Greet en Bep.”

Alles, alles? Zou ze alles vertellen? Ook die droevige geschiedenis? Dat moest eigenlijk maar een geheimpje blijven tusschen oma en haar. Maar neen, eerst was ze in den trein een poos met moeder alleen; aan die zou ze vragen, of ze de geschiedenis aan de zusjes vertellen mocht.

In haar pyama ging Jellie nog even naar grootmoeder.

„Nacht oma." Ze gaf haar een kus.

„Wel te rusten, kind, slaap lekker."

Maar Jellie ging nog niet weg, ze bleef talmen.

Grootmoeder begreep, wat ze wou. Oma nam Jellie's hand in de hare en draaide zich half om in haar stoel.

„Kijk, dat is oom Hein," zei ze zacht.

„Kijk, dat is oom Hein," zei ze zacht. En ze zacht. En zóó, vlak naast oma, met haar hand in oma's hand, was het voor Jellie als of dat portret een echte, levende jongen werd; iemand die bij hen hoorde.

„Nu zal ik je even instoppen," zei tante en bracht Jeltje naar bed.

„Zul je er aan denken, dat oma veel verdriet gehad heeft in haar leven, kindje?" vroeg tante. „En dat ze nu tòch nog blij en gelukkig kan wezen komt alleen,

omdat ze den Heere God zoo lief heeft, dat Hij alles voor haar is."

Den volgenden middag viel het hekje van „Avondlicht” achter Jellie en moeder en tante dicht. Binnen, voor het raam van den erker, stond oma. Ze was uit haar stoel gekomen en stond met gebogen rug voor het venster en wuifde met haar witten zakdoek.

Moeder, buiten, wuifde ook. Tante knikte en lachte.

„Dag oma, dag!” riep Jel en wuifde met haar hand het hardst van allemaal.

„We moeten voortmaken,” vermaande tante en liep een paar passen door.

„Ja, ik kom,” zei moeder, en deed ook een paar stappen, en stond toen weer stil, en keek nòg eens om en groette nòg eens.

Op 't laatst moest moeder hard loopen om tante Rie in te halen.

„We zijn op 't nippertje,” zei die zenuwachtig.

„Och zoo?” verontschuldigde moeder zich, „maar ja, elken keer als ik wegga denk ik: misschien heb ik haar voor 't laatst daar zoo zien staan.”

Jellie rilde er van. Nu maakte moeder nèt zoo'n zinspeling als grootmoeder gisteravond. Akelig was het. Waarom deden ze dat? Het hoefde toch heelemaal niet, dat oma gauw sterven ging! Soms werden de menschen wel honderd jaar en dan stond het in de krant. Dat gebeurde met oma misschien ook nog wel.

Jellie haalde met haar moeder de tram nog nèt en toen ze samen in een coupé van den trein zaten had Jel een

gevoel, alsof moeder nu heelemaal van haar was. In Zeist was moeder heelemaal van oma en praatte alleen met oma, maar nu bemoeide zij zich met háár.

„Was het fijn in Zeist? Wanneer heb je Ber en Nannie voor 't laatst gezien?” vroeg mevrouw Laarveld.

Kijk, daar zat Jellie er nu midden in. Nu moest ze wel vertellen van die late avondvisite en hoe dat gekomen was. En ze vertelde. Alles van de verkleedpartij en van grootmoeders schrik en van haar spijt omdat ze haar, zonder het te weten, zoo'n verdriet had gedaan.

„Weet u nog, dat oom Hendrik leefde, moeder?” vroeg Jellie eindelijk.

„O ja, kind! En nèt zoals jij nu spijt hebt, omdat je grootmoeder verdriet hebt gedaan, heb ik dat gehad met Hein.... maar ik heb het nooit weer goed kunnen maken.”

„Vertel u daar eens van,” vroeg Jeltje zachtjes.

„Och, het is geen lang verhaal; 't is iets wat bij jullie ook vaak gebeurt, maar als je het gehoord hebt, zul je misschien wat voorzichtiger worden.

Het was de laatste Zondag, dat Hein naar de kerk ging. Grootvader was al vooruit, maar Hendrik en ik kibbelden over twee mooie bikkels. Hij had ze en ik wou ze terug hebben, maar hij gaf ze niet.

„Wacht maar, jongetje, ik zal je wel krijgen,” dacht ik en wachtte tot we in het portaal van de kerk waren. Daar gaf ik hem een harden stomp. „Nou durf je toch niks terug te doen, in de kerk,” dacht ik en er kwamen ook andere mensen vlak achter ons aan.

Welnu, mijn plan was gelukt; maar o, toen Hein zoo

ziek werd in die week en wij het huis uit moesten.... wat had ik toen een spijt. Wel tienmaal heb ik mezelf dien stomp teruggegeven, maar wat hielp dat? Al voelde ik de pijn, ik kon tegen Hendrik niet zeggen dat het me speet en hem vergeving vragen. Nooit heb ik Hein meer gezien en het heeft lang geduurd eer ik durfde gelooven dat de Heere Jezus mij ook die ondeugendheid vergeven had."

11. WEER SAMEN

Van Paschen tot Pinksteren duurt maar een korte poos. Met P'inksteren mochten Greet en Bep naar Zeist, één bij oma en één bij tante Stien, die hun tante niet was; en ze genoten evenveel als Jellie zeven weken te voren.

„Jel mag in de zomervacantie weer komen," had grootmoeder een boodschap meegegeven. Jel danste van plezier, maar eer 't vacantie werd, was grootmoeder ziek. Of.... ziek kon je het eigenlijk niet noemen. Ze was plotseling zwak geworden en dat werd erger en erger. Moeder ging telkens naar Zeist, maar nu stond er geen oma meer in den erker om haar na te wuiven.

„'t Gaat hard achteruit," zei mevrouw Laarveld eens na zoo'n bezoek. „De dokter denkt, dat het geen veertien dagen meer duren kan."

Dien avond huilde Jellie erg in haar bed. Ze dacht aan al het lieve van oma, aan haar mooie vertellen en aan de prettige logeerpartijtjes; ze dacht ook, hoe akelig

het was, ziek te wezen en bad of de Heere oma nog weer beter wou maken en een poos laten leven. Maar toen ze amen gezegd had, dacht ze:

„Mag ik zoo wel bidden? Zou oma dat goedvinden, als ze wist wat ik heb gevraagd? Hoe zou moeder voor oma bidden?”

Den volgenden ochtend aan het ontbijt, daar rinkelde de telephoon, lang en hard.

„Buiten de stad vandaan,” fluisterde meneer Laarveld tegen zijn vrouw.

Jellie zag, dat haar moeder bleek was, toen ze naar de telephoon liep. Moeder luisterde en rond de tafel was het heel stil.

Een bang vermoeden rees bij allemaal; de enkele woorden die ze opvingen, vertelden dat hun gedachten juist waren.

Toen mevrouw Laarveld den hoorn weer opgehangen had, zei ze met tranen in de oogen:

„Grootmoeder is vannacht gestorven.”

Alleen vader sprak en vroeg naar datgene wat hij niet had kunnen verstaan. Jeltje schreide niet, maar ze had toch groot verdriet. Vlak voor schooltijd liep ze naar boven om moeder te zoeken, die met vader dadelijk naar Zeist zou gaan. Jellie wou moeder zoo graag troosten. „Ik condoleer u,” zeiden groote mensen, maar dat kon zij toch niet zeggen tegen moeder. En toen, ineens, schoot haar weer te binnen, waaraan ze onder het ontbijt ook had gedacht.

„Oom Hein, nu is oma bij grootvader en oom Hein.... nu zijn ze samen bij den Heere God in den schoonen

hemel.... en als ik daar óók eens ben zie ik ze allemaal weer."

Jeltje gaf haar moeder een zoen en zei:

„Nu heeft oma oom Hein teruggezien."

„Ja schat, daar heeft oma al zoo lang naar verlangd. We moeten haar niet terug willen halen. Maar nu is het hoog tijd voor je school."

„Gelukkig dat oma nog geweten heeft, dat ik er spijt van had," dacht Jeltje onderweg.

